

РЕШЕНИЕ

№ 6359

гр. София, 11.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-18 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър В. Боснешки

при участието на секретаря Надежда Св. Масова
като разглежда докладваното от Петър В. Боснешки Гражданско дело № 20221100101525 по описа за 2022 година

С исковата молба са предявени искове от „Ю.Б.“ АД, с ЕИК:***** и седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Витоша“, ул. „*****“ срещу М. Н. М., с ЕГН:***** и

с адрес: гр. София, ж.к. „*****-Б и Р. Г. Д., с ЕГН:***** и с адрес: гр. София, ж.к. *****

с правно основание чл.430 ТЗ, вр. чл.79, ал.1 от ЗЗД, вр. чл.86 от ЗЗД, с които се иска да бъдат солидарно осъдени ответниците в качеството им на наследници на Л. Г. Д., с ЕГН ***** , починал на 18.02.2018г., да заплатят на ищеца част от дължимите суми по Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ №BL 23495/29.09.2008г., ведно с прилежащите му Приложение от 13.10.2008г., Анекс N91 от 05.02.2015г. и Анекс N92 от 29.09.2016г., както следва:

-сумата от 175 419,99 швейцарски франка (сто седемдесет и пет хиляди четиристотин и деветнадесет швейцарски франка и деветдесет и девет сантима), представляваща главница за периода от 21.11.2016г. до 13.02.2022г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба-15.02.2022г. до окончателното изплащане на вземането.

-сумата от 1 312,79 лева (хиляда триста и дванадесет лева и седемдесет и девет стотинки), представляваща нотариални разноски за периода от 25.09.2018г. до 13.02.2022г.

С исковата молба се твърди, че на 29.09.2008г. е подписан Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ №BL 23495/29.09.2008г., между „Ю.И Е.Д.Б.“ АД, ЕИК ***** (сега „Ю.Б.“ АД) - кредитодател и ЕТ „Н. - Л. Д.“, ЕИК ***** - кредитополучател, по силата на който банката предоставя на кредитополучателя кредит в размер на 203 500 швейцарски франка за рефинансиране на текущ кредит в „БМ Лизинг“ АД, а кредитополучателят се задължава да върне кредита, заедно с дължимите лихви в срок от 240 месеца, считано от датата на откриване на заемната сметка и при условията на договора. Усвоеният кредит в швейцарски франкове се превалутира служебно от банката в

лева или евро по търговски курс „купува“ на банката за съответната валута в деня на откриване на заемната сметка. С подписването на договора кредитополучателят декларира, че е уведомен и съгласен да получи по сметката посочена в договора, равностойността в евро на предоставения му кредит в швейцарски франкове, съгласно чл.1 от договора към определена по курс „купува“ за швейцарски франк към евро на банката в деня на усвояване на кредита.

Твърди, че на 18.02.2018г. Л. Г. Д. е починал, а дъщеря му Й.Л.Д., ЕГН *****, се е отказала от наследство. Твърди, че ответниците са законни наследници на кредитополучателя, поради което и се претендират от тях част от незаплатените суми по процесния договор за кредит.

В законоустановения срок е постъпил отговор от ответника Р. Г. Д., с който е оспорил производството по делото като недопустимо. При евентуалност иска отхвърляне на иска като неоснователен. Твърди, че не е законен наследник на брат си, че единствен наследник на брат му е майка му М. М.. Оспорва наличието на солидарна отговорност на наследниците за дългове на наследодателя.

В законоустановения срок не е постъпил отговор от ответника М. Н. М..

В първото по делото заседание ответникът М. Н. М. оспорва иска по основание и размер и иска отхвърлянето му като неоснователен. Оспорва като недействителни клаузите на процесния договор за кредит, като сключени в нарушение на правата за защита на потребителите, за които съдът е длъжен да следи и служебно.

След като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 ГПК, Софийски градски съд приема за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта:

Съдът намира, че така предявените иски са допустими, поради което и следва да се произнесе по съществото на делото.

По основателността:

За да бъдат уважени процесните иски с правно основание чл.430 ТЗ, вр. чл.79, ал.1 от ЗЗД ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. валидно облигационно правоотношение по договор за кредит/заем;
2. предаването на заемната сума на заемополучателя;
3. изпадане на ответника в забава;
4. надлежно обявяване на кредитите за предсрочно изискуем и уведомяването на длъжника;
5. приемане от ответниците на наследството, оставено от наследодателя им

От приетите по делото доказателства е видно, че на 29.09.2008г. е подписан Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ №BL 23495/29.09.2008г., между „Ю.И.Е.Д.Б.“ АД, ЕИК ***** (сега „Ю.Б.“ АД) - кредитодател и ЕТ „Н. - Л. Д.“, с ЕИК:*****, представлявано от Л. Г. Д., с ЕГН *****, в качеството на кредитополучател, по силата на който банката предоставя на кредитополучателя кредит в размер на 203 500 швейцарски франка за рефинансиране на текущ кредит в „БМ Лизинг“ АД, а кредитополучателят се задължава да върне кредита, заедно с дължимите лихви в срок от 240 месеца, считано от датата на откриване на заемната сметка и при условията на договора.

Съгласно чл.2 ал.2 на процесния договор е, че отпуснатия кредит се усвоява по сметка с IBAN ***** с титуляр кредитополучателя еднократно или на части, чрез превод

към сметка в „БМ ЛИЗИНГ“ АД за погасяване на дълга към тях. □ Съгласно чл.2, ал.3, усвоеният кредит в швейцарски франкове се превалутира служебно от банката в евро по търговски курс „купува“ на банката, а кредитополучателят декларира, че упълномощава банката за съответните действия, и е уведомен и съгласен да получи по сметка с IBAN *****, равностойността на кредита в евро. Съгласно чл.3, ал.2 е че кредитът се погасява по заемна сметка № *****. Страните са договорили годишна фиксирана лихва в размер на 6,25% за първата година на кредитния договор. Съгласно чл.4, ал.2 „Дължимата от кредитополучателя годишна лихва за предоставения кредит за всяка следваща година след първата до крайния срок за издължаване на кредита включва сбора от действащия базов лихвен процент-малки фирми (БЛПМФ) за швейцарски франкове, обявен от банката, който не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните и договорна лихвена надбавка в размер на 0,7 (нула цяло и седем десети) пункта.“ Уговорено е и съгласно чл.5, че при просрочие, лихвата по чл.4 се увеличава автоматично с наказателна надбавка (неустойка) за просрочие на главница в размер на 10 пункта.

Съгласно приложение към договора, страните удостоверяват че заемната сметка по договора е открита на 13.10.2008 г. , както и че кредитополучателят одобрява изцяло сключения от негово име и за негова сметка договор за застраховка на имуществото, обезпечение по договора.

С анекс №1 от 05.02.2015г. страните се договарят за 12 месечен облекчен период за обслужване по кредита-месечни вноски по 1000 CHF, срещу капитализиране на незаплатените просрочията към редовната главница, и при условията на намаляване на договорната лихва /БЛПМФ/ с два пункта(отпада и лихвената надбавка от 0,7 десети пункта). Съгласно т.8.2 при просрочие на повече от 30 дни на която и да е дължима погасителна вноска по кредита, лихвената надбавка се възстановява, като остава за целия срок на договора, като се възстановява и БЛПМФ по редовната главница на кредита.

С анекс №2 от 25.03.2016 г. се извършва нова капитализация на просрочията, като срока по договора за кредит се увеличава на 240 месеца от датата на подписване на споразумението(нов 20 годишен срок). Договорен е 12 месечен период на фиксирани месечни вноски в размер на 600 CHF, като от тринадесетия месец кредитополучателя следва да заплаща анюитетни месечни вноски. Договорен е БЛПМФ минус 4,5%(3,5%) за първата година, а от тринадесетия месец на споразумението БЛПМФ минус 2 пункта. Отпада такса за предсрочно погасяване по договора. Съгласно чл.4 страните са договорили нова капитализация по дълга, след изтичане на дванадесет месечния период на облекчено погасяване

Видно от заключението по основната ССЕ, неоспорено от страните, общо усвоената главница по процесния договор е в размер на 211 040,03 CHF, погасената главница е в размер на 35 620,04 CHF, като непогасената главница е в размер на 175 419,99 CHF за периода от 21.11.2016г. до 13.02.2022г.

Видно от ССЕ последното реално плащане по процесния договор, регистрирано по разчетната сметка за погасяване на кредита е вноска на каса в размер на 600 CHF, е извършено на 23.11.2016г., като след този момент по договора няма извършени плащания.

С покана до ответника М., връчена на 28.10.2021г., по реда на чл. 47 от ГПК, от ЧСИ М.П., „Ю.Б.“ АД е уведомила длъжника за формираните просрочия и неизпълнението на условията по договора за кредита. С покана до ответника Д., връчена на 24.09.2021г., по реда на чл. 47 от ГПК, от ЧСИ М.П., ищецът е уведомил длъжника за формираните просрочия и неизпълнението на условията по договора за кредита. Със същите покани ответниците са поканени в седемдневен срок от получаването им да погасят изцяло задълженията си към банката. В настоящето производство ответниците не са представили доказателства за плащане на суми по процесния договор.

Видно от ССЕ по процесния договор за кредит ищецът е направил нотариални разноси в общ размер на 1 312,79 лв., от които за нотариална такса за подновяване на ипотека 895,67 лв., сумата от 177,12 лв. за такса за вписване на ипотека и сумата от 240,00лв. за такси за нотариални покани. В същата експертиза са посочени и банковите бордера за извършените трансфери, както следва:

-бордеро № BORD00897581 от 25.09.2018 г. 12:49 ч. с получател Е.И.П., за сумата от 895,67 лв. с посочено основание „ЕТ Н.-Л. Д. *****“ с посочена сметка на получателя в „Ю.Б.“ АД;

- бордеро № BORD00902636 от 25.09.2018 г. 12:49 ч. с получател Е.И.П., за сумата от 177,12 лв. с посочено основание „ЕТ Н.-Л. Д. *****“ с посочена сметка на получателя в „Ю.Б.“ АД;

Фактура №000000526/05.11.2021 г. с доставчик „Адвокатско дружество М. и Р.“ ЕИК ***** и получател „Ю.Б.“ АД с ЕИК ***** на стойност 240 лв. с вкл. ДДС/л.57 по делото/ с две основания:

1. Префактуриране на разходи за връчване на покани до М. Н. М. ЕГН ***** и Р. Г. Д. ЕГН ***** , по сделки 971548 и 971575.;

Във връзка с т.1. са представени и:

-фактура №0000243705/28.10.2021 г. на стойност 60,00 лв. с вкл.ДДС на ЧСИ М.Н.П. с ЕГН/ЕИК *****/л.58 по делото/ и заплащане по нея с представено платежно нареждане на ПИБ АД от 05/11/2021 г., с референция 000PCWU213093481 /л.59 делото/;

-фактура №0000242056/01.10.2021 г. на стойност 60,00 лв. с вкл.ДДС на ЧСИ М.Н.П. с ЕГН/ЕИК *****/л.60 по делото/ и заплащане по нея с представено платежно нареждане на ПИБ АД от 15.10.2021 г., с референция 000PCWU212887894 /л.61 делото/;

2. Изготвяне на 2 броя покани всяка от тях на стойност по 50 лв. /представени са поканите към всеки от съдлъжниците поотделно;

Предвид гореизложената фактическа обстановка съдът намира за установено от права страна следното:

Съгласно константната съдебна практика когато едно физическо лице се регистрира като едноличен търговец не възниква нов субект на правото, независимо от вписването му в ТРРЮЛНЦ, а само се разширява правосубектността на физическото лице. Няма спор, че физическото лице – едноличен търговец носи отговорност за задължения, възникнали от търговската му дейност, както с имуществото, което е част от търговското му предприятие, така и с личното си имущество. При смърт на физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, неговите наследници отговарят неограничено за задължения на ЕТ със същото това имущество независимо дали са поели или не са поели предприятието на ЕТ по смисъла на чл. 60, ал. 2 ТЗ.

От приетите по делото доказателства е видно, че след смъртта на едноличния търговец Л. Г. Д., с ЕГН *****, починал на 18.02.2018г., същият е оставил за наследник дъщеря си Й.Л. Д.а. Последната се е отказала от наследството на баща си, като отказът и е вписан в особената книга към СРС на 14.11.2018г.

Видно от Удостоверение за родствени връзки изх.№40 от 08.02.2019г. на СО, Р-н „Триадица“ след смъртта на Л. Г. Д. е останал жив негов родител - неговата майка М. Н. М. с ЕГН *****.

Съгласно нормата на чл. 6. от Закона за наследството когато починалият не е оставил деца или други низходящи, наследяват по равно родителите или оня от тях, който е жив. Следователно в процесния случай единствен наследник по закон на починалия Л. Г. Д. е неговата майка М. Н. М..

Предвид гореизложеното исковете срещу ответника Р. Г. Д. следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. Същият не е наследник на брат си Л. Г. Д. и не е материалнолегитимиран да отговаря за неговите задължения.

Съгласно постоянната съдебна практика, намерила израз в Решение № 445 от 11.05.2016 г. по гр. д. №2535/2015 г. на ВКС, IV Г.О., При положение, че ищецът поддържа искането за солидарно осъждане, тогава, съдът дължи произнасяне с акта по същество, с който ще следва да установи характерът на материалното правоотношение, съответно то обуславя ли солидарност и ако не, да разгледа доколко всеки един от ищите има право или всеки един от ответниците дължи и в какъв размер. Това е така, защото, когато е сезиран за нещо повече от действително дължимото (при солидарността е така – солидарният кредитор има право да търси цялото вземане, а солидарния длъжник е отговорен към кредитора за целия дълг), съдът не само има право, но е длъжен да се произнесе и за “по-малкото”. Съдебната практика е последователна, че при наследяването не възниква солидарна отговорност на наследниците, а всеки отговаря за задължения на наследодателя спрямо наследствената си част.

Съдът намира, че материалнолегитимирана да отговаря за задълженията на починалия Л. Г. Д. е само неговата майка- ответникът М. Н. М.. Съдът намира, че следва да осъди същата да заплати на ищеца претендираните суми по следните съобщения:

Ищецът е доказал валидно облигационно правоотношение по процесния Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ №BL 23495/29.09.2008г., между „Ю.И Е.Д.Б.“ АД, ЕИК ***** (сега „Ю.Б.“ АД) - кредитодател и ЕТ „Н. - Л. Д.“, ЕИК *****. ССЕ установява, че кредитополучателят не е платил претендираните главница и нотариални разноси, като ответникът не е представил доказателства за плащане въпреки указаната му доказателствена тежест.

Съдът намира за неоснователни следните възражения на ответника М. М.:

1. Възражението, че същата се ползва от потребителска защита е неоснователно. Процесният договор за кредит е сключен между двама търговци по смисъла на ТЗ. Сумата по договора за кредит е предоставена във връзка с търговската дейност, която е осъществяваната от кредитополучателя-едноличен търговец. С оглед на това обстоятелство и съгласно дефиницията за потребител дадена в § 13, т. 1 от ЗЗД, потребителят следва да използва средствата за лични цели, а не за професионалната си дейност. Чисто технически погледнато, едноличният търговец е физическо лице, но именно като търговец той осъществява дейност, която е насочена към реализирането на печалба, с оглед осъществяването от него занятие (професия). С оглед на това, не намират приложение правилата за защита на потребителите уредени в ЗЗП, тъй като съгласно определението дадено в § 13, т. 1, те могат да се приложат само и единствено, ако едната страна по договора не е търговец или е търговец, но не действа в рамките на своята търговска или професионална дейност. В процесния случай договорът за кредит е сключен между банката и ЕТ „Н. - Л. Д.“ - търговец, който е използвал средствата за осъществяване на своята търговска дейност, поради което няма страна потребител в настоящия случай.

2. Наследството по своята същност представлява съвкупност от имуществените права и задължения, които наследодателят е притежавал към момента на смъртта. Наследствените права и задължения преминават към наследниците от съответния ред такива каквито са по вид и съдържание към момента на откриване на наследството. В процесния случай, задължението по договора за кредит е преминало към наследника със съдържанието каквото е имало към 18.02.2018г., а именно с всички изменения съобразно двата анекса след договора за кредит. В тази връзка всички съобщения за валутните курсове на швейцарския франк, еврото и лева са неоснователни. Процесният договор за кредит е сключен в швейцарски франкове, като ищецът в настоящето производство претендира също швейцарски франкове. Паричните суми, уговорени в чуждестранна валута, се дължат и

съответно присъждат от съда в съответната валута. В този смисъл е и ТР 4/2014 ОСГТК.

3. Възражението, че са недействителни капитализациите по процесните анекси е неоснователно. Доколкото процесният договор за кредит е сключен между търговци, то съгласно разпоредбата на чл. 294, ал. 2 и константната практика на ВКС, между търговци е допустимо да бъде уговорена клауза, която допуска начисляване на лихва върху лихва. По този въпрос за приложението на чл. 294, ал. 2 от Търговския закон е налице последователна съдебна практика - Решение № 60259/16.12.2021г. по гр. д. № 687/2021г., III Г.О. на ВКС, Решение № 60058/04.11.2021г. по т.д. № 2702/2019г., I Т.О. на ВКС и много други, че между търговци е допустимо да се уговаря начисляването на лихва върху лихва, а в процесния случай страните са търговци.

По разноските:

Ищецът претендира разноски в размер на 23219,39лв. за държавна такса, адвокатско възнаграждение и експертиза. Това са разноски за двата обективно съединени иска. С оглед изхода на делото съдът намира, че следва да осъди ответника М. Н. М. да заплати на ищеца сумата от 11609,70лв. за направените разноски по делото.

С оглед изхода на делото съдът намира, че следва да осъди ищеца да заплати на ответника Р. Г. Д. сумата от 10200лв., представляваща направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение и експертизи.

Предвид гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. Н. М., с ЕГН:***** и с адрес: гр. София, ж.к."*****-Б, в качеството и на наследник на Л. Г. Д., с ЕГН *****, починал на 18.02.2018г., да заплати на „Ю.Б.“ АД, с ЕИК:***** и седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Витоша“, ул. „*****“, на основание чл. 430 ТЗ, вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 86 от ЗЗД, част от дължимите суми по Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ № BL 23495/29.09.2008г., ведно с прилежащите му Приложение от 13.10.2008г., Анекс N91 от 05.02.2015г. и Анекс N92 от 29.09.2016г., както следва:

-сумата от 175 419,99 швейцарски франка (сто седемдесет и пет хиляди четиристотин и деветнадесет швейцарски франка и деветдесет и девет сантима), представляваща главница за периода от 21.11.2016г. до 13.02.2022г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба-15.02.2022г. до окончателното изплащане на вземането.

-сумата от 1 312,79 лева (хиляда триста и дванадесет лева и седемдесет и девет стотинки), представляваща нотариални разноски за периода от 25.09.2018г. до 13.02.2022г.

ОТХВЪРЛЯ КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ исковите на „Ю.Б.“ АД, с ЕИК:***** и седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Витоша“, ул. „*****“ срещу Р. Г. Д., с ЕГН:***** и с адрес: гр. София, ж.к. ***** с правно основание чл. 430 ТЗ, вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 86 от ЗЗД, с които се иска да бъде осъден ответника, в качеството му на наследник на Л. Г. Д., с ЕГН *****, починал на 18.02.2018г., да заплати на ищеца част от дължимите суми по Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ № BL 23495/29.09.2008г., ведно с прилежащите му Приложение от 13.10.2008г.,

Анекс N91 от 05.02.2015г. и Анекс N92 от 29.09.2016г., както следва:

-сумата от 175 419,99 швейцарски франка (сто седемдесет и пет хиляди четиристотин и деветнадесет швейцарски франка и деветдесет и девет сантима), представляваща главница за периода от 21.11.2016г. до 13.02.2022г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба-15.02.2022г. до окончателното изплащане на вземането.

-сумата от 1 312,79 лева (хиляда триста и дванадесет лева и седемдесет и девет стотинки), представляваща нотариални разноски за периода от 25.09.2018г. до 13.02.2022г.

ОСЪЖДА М. Н. М., с ЕГН:***** и с адрес: гр. София, ж.к."*****-Б, да заплати на „Ю.Б.“ АД, с ЕИК:***** и седалище и адрес на управление:гр.София, р-н“Витоша“, ул.“*****“, сумата от 11609,70лв., представляваща направени разноски по делото в съответствие с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА „Ю.Б.“ АД, с ЕИК:***** и седалище и адрес на управление:гр.София, р-н“Витоша“, ул.“*****“, да заплати на Р. Г. Д., с ЕГН:***** и с адрес: гр. София, ж.к. ***** сумата от 10200лв., представляваща направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение и експертизи в съответствие с отхвърлената част от исковете.

Присъдените суми в полза на ищеца да бъдат заплатени по следната банкова сметка в „Ю.Б.“ АД:

IBAN: BG *****.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Апелативен съд- гр.София в двуседмичен срок от връчване на препис от решението на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____